

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

28 oktober 2024

Kenmerk

DGKE-DE / 89459152

nota

Evaluatie nadeelcompensatie productiebeperking
kolencentrales

Kopie aan

[Redacted]

Parafenroute

[Redacted]

Bijlage(n)

2:

- Kamerbrief
- Evaluatieonderzoek

Aanleiding

- Naar aanleiding van de aangenomen motie Grinwis c.s. van 15 februari 2024¹ heeft de Radboud Universiteit onderzoek gedaan naar de besluitvorming inzake de nadeelcompensatie voor de kolencentrales als gevolg van de tijdelijke productiebeperking.
- De motie vraagt om een onafhankelijke evaluatie en deze voor de eerstvolgende begrotingsbehandeling aan de Kamer te sturen.
- In dit verband heeft lid Grinwis gesteld dat experts vraagtekens hebben gezet bij de vormgeving en hoogte van de nadeelcompensatie en menen dat een rechterlijke toets, in plaats van een besluit van de minister, wenselijker was geweest.
- De evaluatie is afgerond met een rapport op 23 oktober 2024. De conclusies van de onderzoekers zijn te vinden op de laatste twee pagina's van het rapport (p. 37-38).

Advies

U wordt geadviseerd het onderzoek met bijgevoegde brief aan de Kamer te zenden.

Kernpunten

- Het onderzoek richt zich op de totstandkoming, de vormgeving en de hoogte van de nadeelcompensatie voor de productiebeperking voor kolencentrales.
- Daarbij beantwoordt het onderzoek de centrale vraag over welke lessen hieruit geleerd kunnen worden voor de toekomstige inzet van nadeelcompensatie.
- Onderzoekers focussen in hun analyse in hoofdzaak op twee onderwerpen, te weten (I) parameters voor de berekening van de nadeelcompensatie zoals deze zijn opgenomen in het Besluit nadeelcompensatie productiebeperking kolencentrales en (II) de hoogte van de schadebepaling in verband met de voorzienbaarheid van de productiebeperking.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 36 197, nr. 16.

- De onderzoekers stellen vast dat het besluit om nadeelcompensatie toe te kennen 'geboden' is, dat de keuze die het kabinet gemaakt heeft ten aanzien van de parameters van de berekeningsmethode gerechtvaardigd is, en dat de hoogte van de toegekende nadeelcompensatie juridisch goed verdedigbaar is, maar ook dat er ruimte was geweest om enige korting toe te passen uit hoofde van het normale ondernemersrisico.
- Ook constateren de onderzoekers dat het in eerste instantie aan het kabinet – en niet aan de rechter - is om te beoordelen of, en zo ja op welke wijze, de kolencentrales gecompenseerd zouden moeten worden.
- Het onderzoek bevat goede aanknopingspunten en verwijzingen naar rechtspraak om mee te nemen bij toekomstige situaties van eigendomsregulering en eventuele regeling van nadeelcompensatie.